

„МРАМОРНИЯ ГРАД НА ИЗКУСТВАТА” – ЕДНА ВЪЗРОДЕНА ЛЕГЕНДА ЗА „СЕЛИЩЕТО”

Проектът „МРАМОРНИЯТ ГРАД НА ИЗКУСТВАТА” води началото си освен от творчески порив за създаване на един уникален скулптурен проект, а и от едно разкритие, което споделям в следните редове. При изписването на тази местност в старите документи, които попадаха в личният ми архив, във всеки един от тях местността се назоваваше като „Селището”. Това наименование по непонятни за мен причини постепенно започна да се заменя с името „местност „Задлъг”. След това ново наименование винаги в скоби се добавя и старото наименование (м. СЕЛИЩЕТО). Погледнете археологическата карта на Балканите и по конкретно района на с. Илинденци, непрекъснатото попадане на каменни руини, керамични остатъци от съдове /буквално на всяка крачка/, което изобщо не е изненада за местните хора, например върхът на хълма, на който има следи от древни ритуални обреди. Дори няколкото малки стари монети, които намираха по пътя след дъжд децата ми /преди да дойдат иманярите с голямата техника/, говорят само за едно, СЕЛИЩЕ и градежни форми на това място е имало при това те водят началото си от преди хиляди години. Интересни са и разказите на моите по стари съселяни, които твърдят, че тук около „Костур махала” е била най-активната част от селото в недалечното минало с каменни къщи, в които твърдят те, са живяли най-хубавите моми от района, които те са задиряли. Но къде са тези къщи или остатъците от тях, къде са все пак огромното количество камъни, от които би трябвало да е съграждана тази каменна история? Сега се сещам, че една такава къща, от която и сега има малки следи край къщата на дядо Младен и баба Севда се разпадна и изчезна буквално за години. Как става това? Отговорът пак от близкото минало при това от наш личен опит. Когато преди години решихме да пооправим пътя и за целта трябваше да изградим около 300 метра дълга каменна подпорна стена, освен от мраморните кариери нашите строители събраха камъните от всяко по-близко място включително от стари запуснати сгради. Тук е и отговорът: градежите на „СЕЛИЩЕТО” са

се оказали твърде близко до строежите на следващите поколения и както в градежите на древния Търновград намираме каменни фрагменти от римски времена, така и тук в голямата си част, което е могло да се извади е отишло по новото си предназначение в новостроящи се къщи и дувари.

И все пак нещо трябва да е останало. Реших се на голяма стъпка. Събрах хора и техника за да се опитаме да разкрием следите от изгубеното „СЕЛИЩЕ“. Нашите усилия през 2005 г. се увенчаха с успех. Както гласи една древна поговорка: „когато дълго копаяш на едно място не може да не излезе вода“. За щастие трудът ни не беше напразен някъде по-плитко, другаде по-дълбоко излязоха неопровержими следи от градежи. Една наша мечта се осъществи. „Мраморният град на изкуствата“ стъпи и се развива на съществуващите следи от стари градежи – „СЕЛИЩЕТО“ . Чувството на голямо удовлетворение ни води и днес - връщането на една заличена страница от нашето минало е наша съдба и голяма мисия.

Улисани в търсенето на следите от «СЕЛИЩЕТО» само на 15 м. по-надолу от паркинга ни попаднахме на други следи съществували от преди 60 МИЛИОНА ГОДИНИ - уникална РЕКА. Заедно с мои приятели от Пернишките мини разкрихме част от този уникален обект за да го покажем на посетителите на нашия „ЦЕНТЪР ЗА ИЗКУСТВО“ в Илиндеинци.

Иван Русев